

Många frågetecken i prognosen för 2025

Sveriges Stenindustriförbunds medlemsföretag klarade lågkonjunktursens 2024 bra och är till övervägande del positiva inför nästa år.

– Men det är fler frågetecken än vanligt i prognoserna, säger Kai Marklin, ordförande i Sveriges Stenindustriförbund.

TEXT **PETER WILLEBRAND**

I EN FÄRSK medlemsenkät vittnar flertalet svarande om att de bedömer att nästa år blir mer eller mindre oförändrat jämfört med 2024, både när det kommer till omsättning och nyinvesteringar. Överlag tycks också de flesta medlemsföretag stå emot lågkonjunktursen bra.

– Det är klart att företaget som är mer exponerade mot bostadsmarknaden och nyproduktion märker av en nedgång. Samtidigt kan många av dem se tillbaka på flera goda år då man byggt upp en bra likviditet som gör att man nu kan ”övervintra”, säger Kai Marklin.

En tydligare skillnad märks när man ser på konjunktursens effekter inom olika segment.

– Det stora infrastrukturprojektet påverkas ju inte i förstone av konjunktursen. Där tuffar marknaden på. När det kommer till inredning och restaurering är många av de målgrupper som efterfrågar svensk natursten mest angelägna om att kunna korta leveranstider. De är inte heller så priskänsliga. En avkylning av bostadsmarknaden ger snarare många medlemsföretag en möjlighet att komma ikapp i orderböckerna. Det har varit väntetider på upp till ett halvår eller mer på våra mest populära svenska stensorter, vilket inte heller varit bra.

Ett av de större medlemsföretagen, med en verksamhet som omfattar både stenleveranser och montering, tror att vi

FOTO: PETER WILLEBRAND

Stenprisvinnaren Caprea markerar höjden på den senaste konjunktursen som nu kyls av.

först nästa år ser de fulla effekterna av de minskade bostadsbyggandet.

– I år har många av de projekt som stannade upp när räntan och inflationen sköt i höjden avslutas. Men just nu ser det dessvärre ut som många planerade nya projekt försenas eller skjuts på framtiden. Även om konjunktursen bottnat och det fortfarande råder bostadsbrist på många håll kan det alltså bli lite av ett fördröjt vakuum under 2025, säger bolagets marknadschef.

FOTO: LARS DAREBERG

Kai Marklin

EN SKAKIG OMVÄRLD, ett tillstånd som pågått sedan pandemins utbrott, har inte blivit mindre skakig under senaste året. Det gör det inte heller lättare att förutspå framtiden, påpekar Kai Marklin.

– Nu rustar de stora globala marknaderna för införandet av nya handelsregleringar och tullar. USA:s kommande president Trump har ju varit tydlig med att han kommer sätta press på Europa och övriga marknader. USA är förvisso inte en stor svensk stenmarknad, men höjda tullar påverkar ändå indirekt

”Just nu ser det dessvärre ut som många planerade nya projekt försenas eller skjuts på framtiden.

våra medlemmar som sysslar med både export och import. Många av dem som importerar hämtar sin sten från länder som ligger utanför EU, som till exempel Brasilien, Turkiet och Indien.

Den svenska kronkursen är fortsatt låg, vilket gynnar medlemsföretag som är inriktade på export.

– Det gäller i praktiken endast företag som bryter granit. En stor del av den svenska granitproduktionen går redan på export till länder som Tyskland och Polen. De kommer även i fortsättningen att gynnas av den svaga kronkursen.

FÖR KAI MARKLIN är konjunkturläget ytterligare en påminnelse om att de strukturella förutsättningarna för att bedriva naturstensverksamhet i Sverige måste förändras i grunden.

– Svensk stenindustri har alla förutsättningar att vara en stabil och växande bransch för lång tid framåt, men begränsningarna i täktillstånd och andra ramar, som att våra små medlemsföretag i praktiken jämföras med internationella gruvkoncerner ur ett miljöperspektiv, har gjort att många ser vår bransch som ett nollsummespel runt en liten kaka. Det har tyvärr även påverkat vår självbild negativt.

– Regelverket måste alltså anpassas efter verksamhet. Ska vi ha svensk sten i framtiden måste vi också få bryta den. Samtidigt måste vi själva göra en mental förflyttning och fokusera mer på tillväxt. Det är vad som är allra viktigast för att ta oss igenom konjunktursen, och vi är på god väg. ■